

Logopedie Surdopedie

Mgr. Petra Ryšková

Surdopedie

- * 1983 oddělení od logopedie
- Speciálně pedagogická disciplína zabývající se péčí o jedince s sluchovým postižením, jejich výchovou a vzděláváním.
- Práce i s rodinou a okolím jedince se sluchovým postižením.

Rozdělení sluchových vad

Podle typu

- Převodní
- Percepční
- Smíšené

Podle stupně

- Nedoslýchavý
- Neslyšící
- Ohluchlí

Doby vzniku

- Prenatální SP
- Prelingvální SP (do 6. let)
- Postlingální SP

Velikost ztráty sluchu podle WHO	Název kategorie ztráty sluchu	Název kategorie podle Vyhl. MPSV č. 284/1995 Sb.
0–25 dB	normální sluch	
26–40 dB	lehká nedoslýchavost	lehká nedoslýchavost (již od 20dB)
41–55 dB	střední nedoslýchavost	středně těžká nedoslýchavost
56–70 dB	středně těžké poškození sluchu	těžká nedoslýchavost
71–90 dB	těžké poškození sluchu	praktická hluchota
více než 90 dB, ale body v audiogramu i nad 1 kHz	velmi závažné poškození sluchu	úplná hluchota
v audiogramu nejsou žádné body nad 1 kHz	neslyšící	úplná hluchota

Tab. 3: Klasifikace sluchových vad – jednotlivé kategorie ztráty sluchu (Hrubý, J. 1996, s. 13)

Komunikační systémy

- Orální komunikace (mluvená, hlásková řeč)
- Totální komunikace (Český znakový jazyk)
- Bilingvální komunikace (znakovaná čeština)
- Simultální komunikace (Jedná se o doslovný překlad mluvené řeči např. Prstová abeceda, pomocné artikulační znaky)

Neslyšící X neslyšící

- Neslyšící jako příslušník jazykové a kulturní menšiny, která využívá svůj vlastní jazyk (Český znakový jazyk)
- neslyšící, jedinec se sluchovým postižením
- Český znakový jazyk x znakovaná čeština

Metody výuky

- Úkoly zadávat postupně.
- Důležité body napsat na tabuli.
- Vždy zkontrolovat porozumění zadání.
- Dopředu dát žákovy plán hodiny i s přípravou.
- Zadaný úkol prakticky předvést.
- Dělit zadání do menších celků.

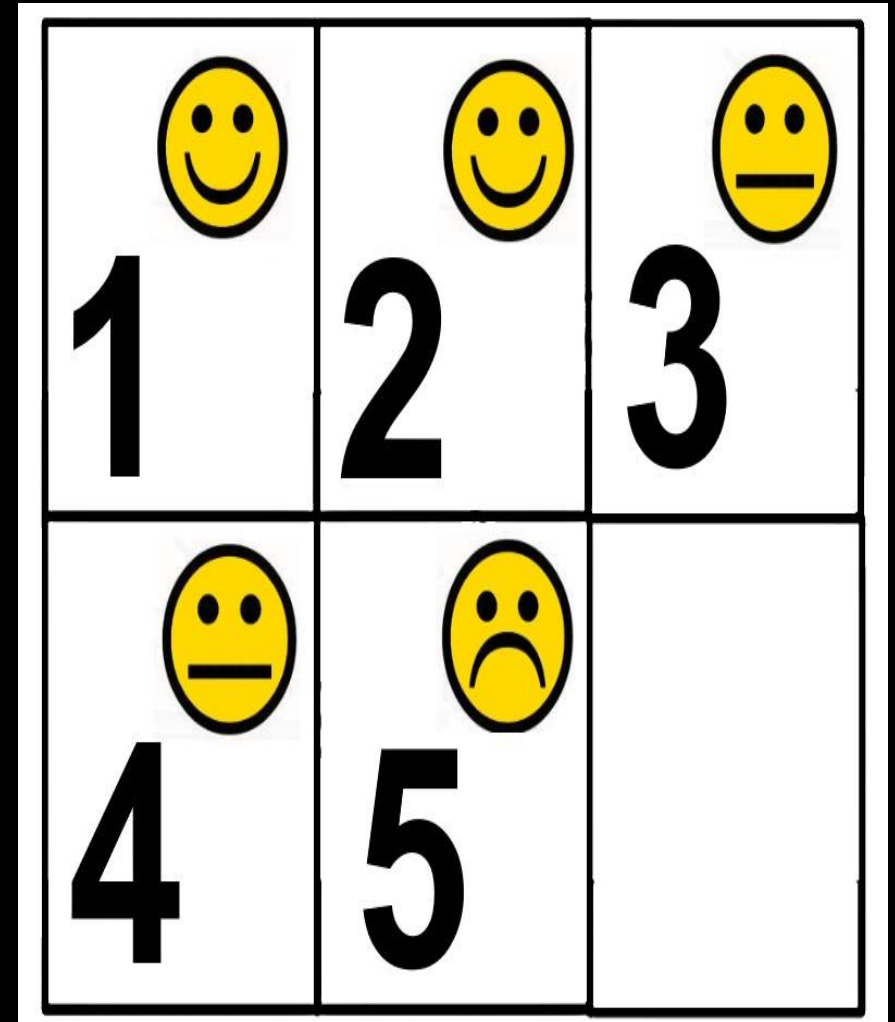
Organizace výuky

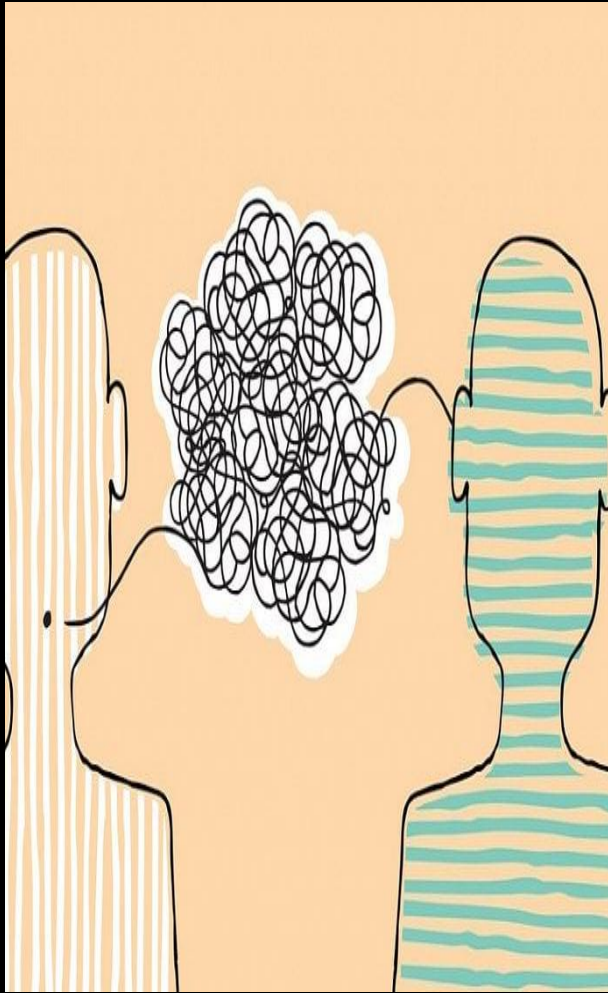
- Dbát na multisenzoriální přístup.
- Využívat názorných pomůcek/příkladů.
- Využívat jednotný systém hodiny.
- Dbát na správné posazení dítěte.
- Využívat systém, kdy všichni na sebe vidí.

Hodnocení výuky

- Oddělit specifické a nespecifické chyby. Specifické chyby nezahrnovat do hodnocení.
- Mírněji hodnotit chyby spojené s jazykovým citem.
- Dbát na porozumění zadání.
- Možnost využívat motivační hodnocení během výuky.

Logopedie

-definujeme logopedii jako vědní obor interdisciplinární charakteru, jehož předmětem jsou zákonitosti vzniku, eliminování a prevence narušené komunikační schopnosti. Logopedie v moderním chápání je vědou, zkoumající narušenou komunikační schopností z hlediska jejích příčin, projevů, následků, možností diagnostiky, terapie a prevence. (Lechta, 2002, s.11 in Pipeková 2010 s.117).

Narušená komunikační schopnost

- Komunikační schopnost jedince je narušená tehdy, když některá rovina (nebo několik rovin současně) jeho jazykových projevů působí interferenčně vzhledem k jeho komunikačním záměrům. Může jít o foneticko-fonologickou, syntaktickou, morfologickou, lexikální, pragmatickou rovinu nebo o verbální i nonverbální, mluvenou i grafickou formu komunikace, její expresivní i receptivní složku (Lechta 1990, in Pipeková 2010 s. 122)

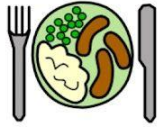

Rozdělení řečových vad

1. Vývojová nemluvnost (vývojová dysfázie)
2. Získaná orgánová nemluvnost (afázie)
3. Získaná psychologická nemluvnost (mutismus)
4. Narušení zvuku řeči (rinolánie, palatolálie)
5. Narušení fluence (plynulosti) řeči (balbuties, tumultus sermonis)
6. Narušení článkování řeči (dyslalie, dysartrie)
7. Narušené grafické stránky řeči
8. Symptomatické poruchy řeči (sykavkové asymilace)
9. Poruchy hlasu
10. Kombinované vady a poruchy řeči

SNÍDANĚ

OBĚD

VEČ

ŠKOLA

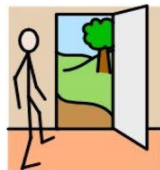
ÚKOL

DRUŽINA

LOGOPEDIE

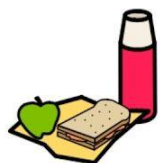
JÍT VEN

UKLÍZET

PŘESTÁVKA

SVAČINA

MÝT SE

ČISTIT SI ZUBY

MÝT SI VLASY

KOUPAT SE

Alternativní a augmentativní komunikace

- Alternativní - náhrada mluvené řeči (Český znakový jazyk)
- Augmentativní - podpora nedostatečné komunikační schopnosti
 - Systémy, které při komunikaci nevyžadují pomůcky (znak do řeči, Makaton)
 - Systémy, které pro komunikaci vyžadují pomůcky (VOKS, piktogramy)

Metody výuky

- Dbát na porozumění zadání.
- Dbát na dostatek času na vypracování úkolu.
- Umožnit žákovi alternativní způsoby komunikace.
- K žákovi přistupovat s pedagogickým taktem (jemně, citlivě, důsledně a jasně).

Organizace výuky

- Do hodin zařazovat relaxační a dechová cvičení.
- Dbát na dobrý vzduch ve třídě.
- Dle domluvy s žákem nevyvolávat žáka v hodině.
- Poskytnout dostatek času na vytvoření slovní odpovědi.

Hodnocení ve výuce

- Zohlednit chyby vyplývající z NKS.
- Ústní zkoušení přizpůsobit potřebám žáka např. přezkoušení v kabinetě.